

ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ РІЗНОГО ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

***МАЗНЄВ Г.Є., ПРОФЕСОР, ДУДНИК О.В., СТ. ВИКЛАДАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Постановка проблеми у загальному вигляді. Аграрний сектор України - це єдина у вітчизняному народногосподарському комплексі галузь, яка демонструє високі фінансові результати [10]. Рентабельність виробництва продукції сільського господарства значно вище середніх показників по економіці країни. Прибуток, отриманий в сільськогосподарському виробництві, в останні роки має усталену позитивну динаміку [9, 3]. В той же час, галузі національного господарства, без урахування банків і сільського господарства, у 2009 і 2013 роках принесли країні збитки відповідно у 52,6 і 3,8 млрд. грн., а аграрний сектор у ці ж роки одержав 7,6 і 15,1 млрд. грн. прибутку. До речі, в 2012 і 2013 роках у сільському господарстві отримано значно вищий прибуток ніж у всієї промисловості – відповідно 27,0 і 15,1 млрд. грн. у сільському господарстві проти 21,3 і 13,7 млрд. грн. у промисловості. Частка збиткових підприємств за ці ж роки у сільському господарстві виявилась значно нижчою чим у промисловості та в цілому по національному господарству (21,7 і 20,1 % в аграрному секторі проти 37,6 і 36,7 % в промисловості та 35,5 і 34,1 % в цілому по економіці країни) [3].

Як наголошує академік НААН Саблук П.Т., «...необхідно усвідомити, що Україна як держава може відбутися й стати заможною завдяки розвитку аграрної сфери» [12, С. 13].

В інноваційному розвитку сільського господарства, як свідчить досвід провідних країн світу, вирішальна роль належить інноваційним технологіям виробництва сільськогосподарської продукції. Високі інноваційні агротехнології дозволяють одержувати врожайність озимої пшениці на рівні 75 – 95 ц/га, кукурудзи на зерно – 90 – 130 ц/га, сої – 38 – 46 ц/га тощо [10, 5, 6]. Більш того, «...в нашій державі вже не є дивиною урожай 100 ц з 1 га зернових, дев'ятитисячні надої молока від

корови... якщо ці показники вже одержують, то в подальшому вони можуть бути суцільними по всій країні» [12, С. 10].

Проте проекти впровадження інноваційних агротехнологій, враховуючи високу вартість сучасних машин і устаткування, а також капітальні інвестиції в сферу переробки сільськогосподарської продукції, як правило, пов'язані з багатомільйонними витратами. Інноваційні агротехнології знаходять застосування, перш за все, в підприємствах, що мають великі масиви сільськогосподарських угідь, зокрема в агрохолдингах, кожен із яких контролює десятки і сотні тисяч га землі [8]. Для основної ж маси агровиробників фінансове забезпечення діяльності, за висловом відомих вчених в галузі фінансів Стецюка П.А. і Гудзь О.Є., «залишається найбільш гострою й болючою проблемою» [13, С. 73]. Аналогічної думки дотримується і Дем'яненко С.І. стверджуючи, що «весь комплекс актуальних питань і проблем, що існує на сьогодні в сільському господарстві України... можна звести до однієї проблеми — відсутність або нестача коштів для поповнення оборотних та відновлення основних засобів виробництва. Всі інші питання розглядаються крізь призму цієї найактуальнішої проблеми» [1].

У цьому зв'язку набуває актуальності обґрунтоване планування і раціональне використання фінансових ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми фінансового забезпечення розвитку агроформувань присвячені наукові праці видатних вітчизняних вчених: Борисової В. А. [14], Гудзь О.Є. [13], Дем'яненка М.Я. [1], Дем'яненка С.І. [2], Кісіля [7], Лупенка Ю.О. [8], Саблука П.Т. [11], Стецюка П.А. [13], Чупіса [14] та ін., які ґрунтовно досліджують теоретичні, методологічні та прикладні аспекти формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємств. Проте питання планування фінансового забезпечення проектів інноваційних технологій виробництва сільськогосподарської продукції досліджені не достатньо.

Метою статті є оцінка фінансового стану агроформувань і на цій основі визначення готовності їх застосовувати різні інноваційні технології вирощування сільськогосподарських культур.

Виклад основного матеріалу. Визначення потреби підприємства в фінансових ресурсах є необхідною умовою його ефективного функціонування. Проте в сучасних умовах, як слушно наголошують Стецюк П.А. і Гудзь О.Є., «лише у вертикальних інтегрованих структурах – агрохолдингах – розробляються та

реалізуються стратегічні й поточні фінансові плани». Абсолютна ж більшість агроформувань фінансових планів не розробляють, «а їхня фінансова стратегія має реактивний характер. Це унеможливає повною мірою оцінити їхні реальні потреби в фінансових ресурсах» [13, С. 74].

Проблема фінансового забезпечення основної діяльності сільськогосподарського підприємства зумовлена незбігом в часі моменту здійснення грошових витрат (на придбання основних засобів, сировини, матеріалів тощо) та моменту надходження грошових коштів за продукцію, на виробництво якої понесені витрати. При цьому управління фінансовим забезпеченням сільськогосподарської діяльності має передбачати виконання наступних основних задач, спрямованих на досягнення основної мети підприємства – максимізації прибутку:

1. Забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів.

2. Оптимізація грошового обігу.

3. Скорочення виробничого та фінансового ризику.

Процес планування фінансового забезпечення виробничого процесу починається з визначення напрямів та розміру витрачання коштів, що включають постійні та змінні витрати, розраховані на основі технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур в рослинництві (рис. 1).

Отримана величина відповідає плановій виробничій собівартості. Як приклад, в таблиці 1 представлені розраховані складові виробничої собівартості вирощування озимої пшениці за різними технологіями з урахуванням сучасних цін на ресурси.

Найбільшу питому вагу в структурі витрат займають мінеральні добрива від 29 до 46% в залежності від типу технології. Витрати на насіння, засоби захисту рослин та паливно-мастильні матеріали з провадженням прогресивних технологій мають тенденцію до зменшення, відповідно з 13% до 8%; з 7 до 5% та з 16 до 9%. Тому управління складовими елементами собівартості, дозволяє виявити резерви економії оборотних коштів та підвищення ефективності господарської діяльності.

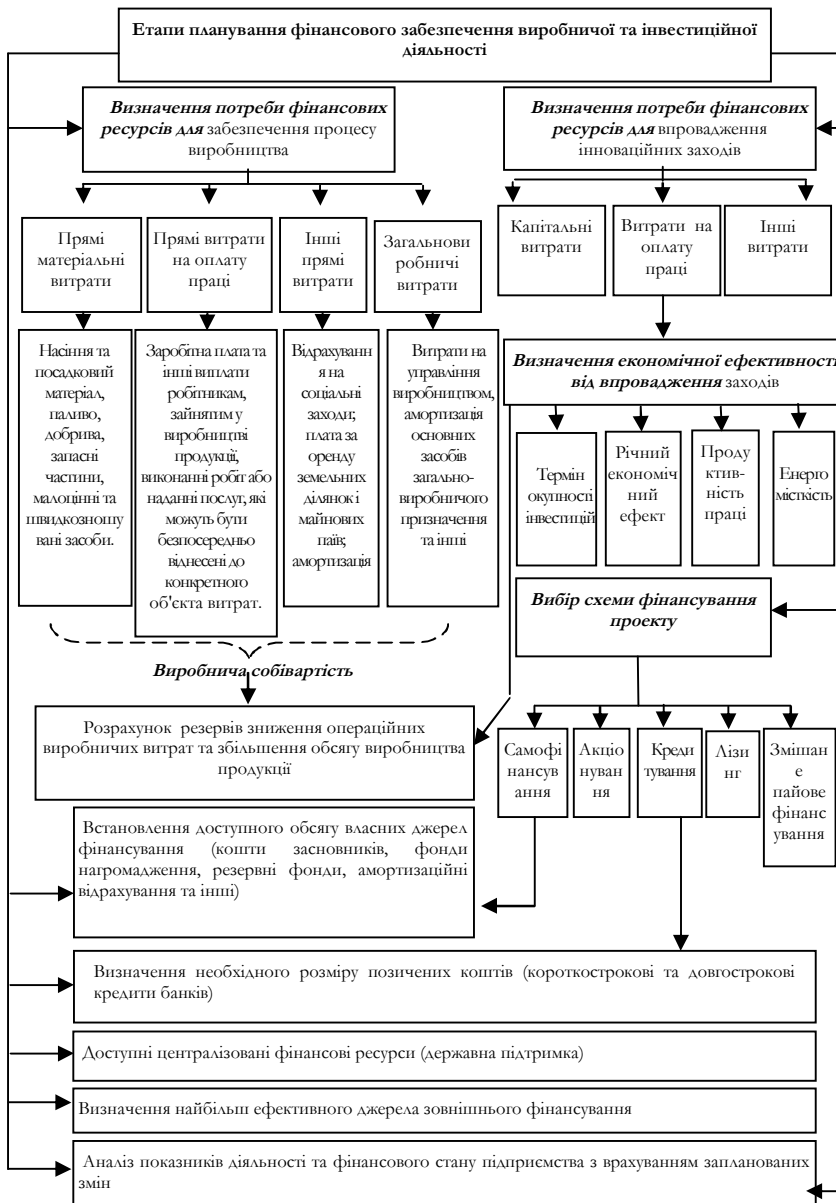

Рис.1. Етапи планування фінансового забезпечення аграрного виробництва [4]

Таблиця 1

Собівартість вирощування озимої пшениці за різними технологіями

Показник	Традиційна технологія		Інтенсивна технологія		Інноваційна технологія	
	Урожайність – 40ц/га		Урожайність – 70 ц/га		Урожайність – 77 ц/га	
	на 1 га посіву, грн	на 1 т продукції, грн	на 1 га посіву, грн	на 1 т продукції, грн	на 1 га посіву, грн	на 1 т продукції, грн
<i>Витрати праці, люд.год</i>	6,60	1,65	6,84	0,98	4,31	0,56
Заробітна плата (основна, додаткова) з нарахуваннями, грн	162,47	40,62	163,76	23,39	88,55	11,50
– в т.ч. нарахування на заробітну плату, грн	43,17	10,79	43,51	6,22	23,53	3,06
Насіння, грн	1100,00	275,00	1100,00	157,14	1100,00	142,86
Мінеральні добрива, грн	2506,84	626,71	6206,13	886,59	6233,14	809,58
Засоби захисту рослин, грн	597,23	149,31	740,40	105,77	729,97	94,80
ПММ, грн	1351,51	337,88	1604,93	229,28	1260,74	163,73
Електроенергія, грн	2,07	0,52	2,40	0,34	2,40	0,31
Амортизаційні відрахування, грн	440,16	110,04	574,51	82,07	776,04	100,78
Ремонт основних засобів, грн	281,38	70,35	343,14	49,02	288,12	37,42
Транспортні витрати, грн	60,00	15,00	105,00	15,00	115,50	15,00
Плата за оренду земельних ділянок, грн	630,00	157,50	630,00	90,00	630,00	81,82
Інші матеріальні витрати, грн	559,15	139,79	979,58	139,94	934,84	121,41
Страхові платежі, грн	507,54	126,89	831,27	118,75	796,83	103,48
Загальновиробничі витрати, грн	334,57	83,64	544,79	77,83	522,42	67,85
<i>Виробничі витрати (виробнича собівартість), грн</i>	<i>8532,91</i>	<i>2133,23</i>	<i>13825,90</i>	<i>1975,13</i>	<i>13478,53</i>	<i>1750,46</i>

Джерело: розраховано на основі [6]

Мінімізація собівартості сільськогосподарської продукції (послуг) та підвищення її конкурентоспроможності, як вже зазначалося, можлива при інноваційній діяльності сільськогосподарського підприємства. Під інноваціями розуміють прибуткове використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції, процесів.

Інноваційна діяльність спрямована на практичне використання наукового, науково-технічного результату та інтелектуального потенціалу для одержання нової, радикально поліпшеної продукції, технології виробництва, організації праці, системи управління з метою підвищення конкурентоспроможності та зміцнення ринкових позицій підприємства

Основними джерелами резервів зниження собівартості сільськогосподарської продукції є збільшення обсягу виробництва продукції за рахунок впровадження інноваційних ресурсозберігаючих технологій: використання селекційного насіння, поліпшення організації праці; підвищення рівня продуктивності праці, зниження енергомосткості, нових форми і методів інноваційного розвитку. В залежності від ступеня використання прогресивних відкриттів та досягнень технології можна розподілити на види: традиційна, інтенсивна та інноваційна.

В табл. 2 представлені необхідні обсяги оборотних коштів для фінансування вирощування сільськогосподарських культур в розрахунку на 1 га посівів. Як бачимо, використання вдосконалених технологій дозволяє значно підвищити урожайність культур (в середньому більше ніж у 2 рази при порівнянні інноваційної технології з традиційною), що забезпечить зростання валового збору на підприємстві.

Ступінь забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення ефективної господарської діяльності, а також своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями характеризує фінансовий стан підприємства. Він визначається такими елементами: прибутковість роботи підприємства; оптимальність розподілу прибутку, що залишився у розпорядженні підприємства після сплати податків і обов'язкових платежів; наявність власних фінансових ресурсів не лише мінімально-необхідного рівня для організації виробничого процесу і процесу реалізації продукції; раціональне розміщення основних і оборотних фондів; платоспроможність та ліквідність.

**Виробничі витрати на вирощування основних
сільськогосподарських культур за різними технологіями**

Назва культури	Традиційна технологія		Інтенсивна технологія		Інноваційна технологія	
	урожайність, ц/га	витрати, грн/га	урожайність, ц/га	витрати, грн/га	урожайність, ц/га	витрати, грн/га
Пшениця озима	40	8533	70	13826	77	13478
Жито озиме	40	7950	55	10269	63	10011
Ячмінь ярій	38	7759	52	8894	67	9268
Овес	30	5867	50	7780	57	7539
Кукурудза на зерно	50	6648	100	12943	125	12776
Соняшник	16	6732	27	9996	37	10003
Буряки цукрові	300	17514	650	23948	800	24216
Гречка	15	6466	27	10898	32	10499
Ріпак озимий	25	8779	40	13786	47	12242
Просо	30	7128	60	9504	68	9418
Кукурудза на силос	250	10143	500	23143	570	24629

Джерело: розраховано на основі [6]

При аналізі фінансового стану сільськогосподарських підприємств Красноградського району Харківської області (34 підприємства) встановили, що в більшості підприємств відсутні кошти на поточних рахунках для здійснення фінансово-господарської діяльності, наявна велика дебіторська і кредиторська заборгованість та відсутні довгострокові кредити банків.

Розрахунки фінансових коефіцієнтів показують, що розрахуватись за своїми зовнішніми зобов'язаннями протягом року за рахунок наявних поточних активів мають можливість більшість господарств району. Коефіцієнт покриття в них відповідає рекомендованому значенню.

Фінансове забезпечення господарської діяльності здійснюється переважно за рахунок власних фінансових ресурсів (96 – 99 %). Кредитні ресурси залучаються в невеликій кількості: від 0,04% до 5,9% загального обсягу фінансових ресурсів відповідно.

Таблиця 3

Оцінка фінансового стану сільськогосподарських підприємств

Показник	ТОВ «Агрофірма Пісчанська»			ПАОП «Промінь»			ПП «Агро»		
	2013	2014	2014 у % до 2013	2013	2014	2014 у % до 2013	2013	2014	2014 у % до 2013
Капітал (станом на кінець періоду), тис.грн	156514	192238	122,82	84001	100221	119,31	3291,1	4681,3	142,24
Власний капітал	122293	100738	82,37	82655	97090	117,46	3031,2	3136,3	103,46
<i>у т.ч. нерозподілений прибуток або непокрита збитки</i>	96442	74887	77,65	78175	92673	118,55	3031,2	3136,3	103,46
Позиковий капітал	34221	91500	267,38	1346	3130	232,54	259,9	1545	594,45
<i>у т.ч. поточні зобов'язання за розрахунками</i>	10900	7007	64,28	1224	2623	214,30	–	1281,5	–
<i>довгострокові кредити</i>	19401	16370	84,38	–	–	–	–	–	–
<i>поточні кредити</i>	1200	10000	833,33	–	–	0,00	250	250	100
Загальне обертання капіталу	0,52	0,58	111,24	0,48	0,69	145,18	2,07	0,93	44,85
Коефіцієнти: автономії	0,78	0,52	67,07	0,98	0,97	98,45	0,92	0,67	72,74
поточної заборгованості	0,08	0,09	114,43	0,01	0,03	179,61	0,08	0,33	430,68
стійкого фінансування	0,91	0,61	67,29	0,98	0,97	98,45	0,92	0,67	72,74
фінансової залежності	1,28	1,91	149,11	1,02	1,03	101,57	1,09	1,49	137,47
абсолютної ліквідності	0,20	0,02	9,15	1,19	0,43	35,86	1,07	0,01	0,67
термінової ліквідності	0,57	0,05	8,04	4,05	1,57	38,78	1,20	0,02	1,50
загальної (поточної) ліквідності	6,60	1,67	25,22	35,46	20,07	56,60	4,60	0,74	16,05
коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,68	0,50	73,05	0,51	0,52	100,95	0,31	-0,13	-41,70
коефіцієнт фінансового левеґиджу	0,28	0,91	324,59	0,02	0,03	197,97	0,09	0,49	574,54
Рентабельність	57,52	58,45	101,63	8,48	40,49	477,23	1,46	1,55	106,25
Норма прибутку	0,27	0,29	105,65	0,06	0,15	264,31	0,03	0,02	50,37

Джерело: розраховано за звітними даними підприємств

Проте кожне підприємство особливе, має різний фінансовий стан, різну спеціалізацію та можливість доступу до фінансових ресурсів. Для більш детального дослідження, нами обрано три підприємства району, серед яких одне підприємство до 2000 га ріллі (ПП «Агро»), друге до 5 га (ТОВ «Агрофірма Пісчанська») та третє понад 5 га – ПАОП «Промінь». Працювати ефективно може будь-яке сільськогосподарське підприємство, не залежно від площі ріллі в обробітку, бо саме вміле та дбайливе ставлення до землі, інтенсивне її використання, дозволить знизити собівартість виробництва одиниці продукції, зменшити нераціональні витрати, підвищити якість продукції, що в результаті підвищить рівень доходів.

Частина активів підприємств, що досліджувалися, сформовані за рахунок власних і притриманих до них коштів: в ТОВ «Агрофірма Пісчанська» в середньому 60%, ТОВ «Промінь» – 50%, ПП «Агро» – 80%. При цьому спостерігається зменшення даного показника в 2014 році, що свідчить про зростання позикового капіталу та зниження фінансової незалежності. При цьому, за рахунок позикових ресурсів короткострокового характеру сформовано від 3% до 30%.

Зниження обсягу власного капіталу на 18% та зростання коефіцієнта фінансового левериджу понад ніж в 3 рази в ТОВ «Агрофірма Пісчанська» свідчить про те, що фінансова залежність підприємства від зовнішніх інвесторів значно посилилась.

Для оцінки сталості фінансування діяльності важливо розраховувати коефіцієнт стійкого фінансування. Він дозволяє визначити, що в 2014 році в першому підприємстві за рахунок стійких джерел сформовано 61% активів, в другому та третьому – 97% та 67%.

При цьому фінансові ресурси використовуються в основному на фінансування матеріальних витрат. Інвестиції в реконструкцію та модернізацію основних засобів, в основному здійснюються за рахунок кредитних ресурсів і становлять лише від 2 до 10 % загального обсягу фінансування.

Проте наявність стійких джерел фінансування, та високої фінансової незалежності не гарантує добрі показники економічної ефективності господарської діяльності. Рентабельність діяльності найвища в ТОВ «Агрофірма Пісчанська» та становить 58,45%, а найнижча в ПП «Агро» - лише 1,55%. Це свідчить про необхідність планування ефективного використання наявних ресурсів усіх видів ліквідності не залежно від розміру підприємства.

Дані табл. 2 надають змогу визначити планові обсяги фінансових ресурсів для забезпечення господарської діяльності в 2015 році при збереженні структури посівних площ 2014 року. Всі розрахунки здійснені з урахуванням економічних тенденцій та мають практичне та актуальне значення.

Таблиця 4

Фактичні та планові витрати при різних технологіях

Назва культури	Фактично у 2014 році		Градиційна технологія		Інтенсивна технологія		Інноваційна технологія	
	площа посівів га	витрати всього, тис. грн	тис. грн	у % до фактичного	тис. грн	у % до фактичного	тис. грн	у % до фактичного
<i>ТОВ «Агрофірма Пісчанська»</i>								
Пшениця озима	2348	15454	20035	130	32463	210	31646	205
Ячмінь ярій	397	2988	3080	103	3531	118	3679	123
Овес	6	33	35	107	47	142	45	138
Кукурудза на зерно	2055	15676	13662	87	26598	170	26255	167
Соняшник	2655	16593	17873	108	26539	160	26558	160
Всього	7461	50744	54686	108	89178	176	88184	174
<i>ТОВ «Іррамінь»</i>								
Пшениця озима	816	4556	6963	153	11282	248	10998	241
Ячмінь ярій	497	2181	3856	177	4420	203	4606	211
Кукурудза на зерно	839	5970	5578	93	10859	182	10719	180
Соняшник	750	3971	5049	127	7497	189	7502	189
Буряки цукрові	292	4712	5114	109	6993	148	7071	150
Всього	3194	21389	26560	124	41051	192	40897	191
<i>ГП «Агро»</i>								
Пшениця озима	593	593	1707	288	2765	467	2696	455
Ячмінь ярій	683	683	1629	239	1868	274	1946	285
Кукурудза на зерно	870	870	997	115	1941	223	1916	220
Соняшник	2591	2591	1346	52	1999	77	2001	77
Всього	4737	4737	5680	120	8574	181	8559	181

Так, в 2014 році ТОВ «Агрофірма Пісчанська» для вирощування основних п'яти видів сільськогосподарських культур використало 7461 га ріллі, вклавши 50744 тис. грн. для впровадження більш

продуктивних технологій. На весь обсяг посівів необхідні додаткові витрати від 74 до 76% від фактичних витрат 2014 року. Враховуючи розмір отриманого прибутку в попередньому році (74887 тис. грн), можемо рекомендувати поетапний перехід – від вдосконалення технології вирощування однієї культури до переведення на інноваційні технології всього сільськогосподарського виробництва. Таке планування дозволить зменшити навантаження на фінансовий стан підприємства і поступово замінити застаріле обладнання новим. При цьому, варто звернути увагу на планову рентабельність, що розрахована з використанням середньо ринкових цін для визначення більш привабливих культур.

Таблиця 5

Планова рентабельність культур, %

Культури	Середні ціни реалізації у січні -лютому 2015 за 1ц [15]	Традиційна технологія	Інтенсивна технологія	Інноваційна технологія
Пшениця озима	289,64	35,77	46,64	65,47
Ячмінь ярій	289,64	41,85	69,34	109,39
Овес	289,64	48,10	86,14	118,99
Кукурудза на зерно	289,64	117,84	123,78	183,38
Соняшник	691,90	64,44	86,89	155,93
Буряки цукрові	59,64	2,16	61,88	97,03

Як приклад, на інноваційні технології в поточному році можна перевести вирощування ярого ячменю (витрати на площу попереднього року: 3679 тис.грн), кукурудзи на зерно (26255 тис. грн) та соняшник (26558 тис.грн). Загальні витрати становитимуть 56492 тис. грн. По інших культурам пропонуємо використати вільні оборотні кошти на підвищення якості насіння, покращення захисту та удобрення посівів. Для озимої пшениці, згідно інтенсивної технології, дані витрати становитимуть 8063,11 грн на 1 га посіву (насіння – 1100,00 грн/га, мінеральні добрива – 6233,14 грн/га та засоби захисту рослин – 729,97 грн/га).

ТОВ «Промінь» отримав в попередньому році 92673 тис. грн чистого прибутку та має найвищі показники фінансової стійкості з

поміж підприємств що досліджувалися. Враховуючи, що даний прибуток отриманий від реалізації продукції рослинництва та тваринництва, пропонуємо 42% коштів, а саме 40897 тис. грн. використати для вирощування озимої пшениці, ячменю ярого, кукурудзи на зерно, соняшнику, цукрового буряку з використанням інноваційних підходів.

Представником малих сільськогосподарських товаровиробників є ПП «Агро», що характеризується невисокою рентабельністю сільськогосподарської діяльності – 1,5%. Підвищення економічної ефективності вкладених коштів є необхідною умовою успішного функціонування підприємств. На розвиток сільськогосподарської діяльності, враховуючи прибуток отриманий в попередньому році, дане підприємство може витрати 3136,3 тис.грн власних коштів. Рекомендуємо звернути увагу, на впровадження інноваційних технологій при вирощуванні соняшнику, що при площі посіву минулого року дозволить зекономити 590 тис.грн., а дану суму разом з прибутком направити на інтенсивне виробництво ячменю (рентабельність 86,14%) та кукурудзи на зерно (рентабельність 123,78%). При незмінній площі посіву для даних культур, може виникнути дефіцит оборотних коштів в розмірі 82,7 тис. грн, який може бути частково погашений за рахунок дебіторської заборгованості, наявної на початок поточного року в розмірі 16,7 тис. грн, та кредитних ресурсів – 66 тис. грн.

Висновки. Таким чином, можна стверджувати, що в даній ситуації вирішення питання фінансового забезпечення інноваційних агротехнологій повинно базуватися на індивідуальному підході до кожного суб'єкта господарської діяльності з використанням обґрунтованих загальних рекомендацій фінансового планування руху грошових коштів на сільськогосподарських підприємствах. Важливою складовою даного підходу є визначення реальної можливості безбиткового використання фінансових ресурсів, всіх типів ліквідності, і на основі отриманих результатів – планування поетапного переходу до впровадження прогресивних, ресурсозберігаючих технологій.

Подальші дослідження доцільно здійснювати в напрямі структуризації ключових складових фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність.

Література.

1. Дем'яненко М.Я. Фінансові проблеми формування і розвитку аграрного ринку / М.Я. Дем'яненко // Економіка АПК. - 2007. - № 5. - С. 4 - 18.
2. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http:// pulib.if.ua/book/88](http://pulib.if.ua/book/88)
3. Діяльність суб'єктів господарювання. Статистичний збірник – К.: Держ. служби статистики України, 2013. – С. 72.
4. Дудник О.В. Планування фінансового забезпечення виробничої та інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств / О.В. Дудник // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств», 23 – 28 травня 2014 року. - Львів: ЛНАУ, 2014. – С. 223 – 226.
5. Інноваційні агротехнології: монографія; за ред. проф. Д.І. Мазоренка і проф. Г.Є. Мазнева. - Харків: ХНТУСГ, 2007. - 385 с.
6. Інноваційні ресурсозберігаючі технології: ефективність в умовах різного фінансового стану агроформувань: монографія; за ред. проф. Г.Є. Мазнева. – Харків: Вид-во «Майдан», 2015. – 592 с.
7. Кісіль М.І. Стратегічні напрями інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства / М.І. Кісіль // Економіка АПК. – 2012. - №9. – С. 36 – 39.
8. Лупенко Ю.О. Агрохолдинги в Україні та посилення соціальної спрямованості їх діяльності /Ю.О.Лупенко, М.Ф. Кропивко // Економіка АПК. -2013. - №7. – С. 5-21.
9. Мазнев Г.Є. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору / Г.Є. Мазнев // Економіка АПК. – 2014. - № 9. – С. 5 – 13.
10. Петриченко В.Ф. Стратегічні напрями розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року / В.Ф. Петриченко // Економіка АПК. - 2012. - № 11.- С. 3-9.
11. Ринкова трансформація економіки АПК: [кол. монографія у 4 ч.]; за ред. П.Т. Саблука, В.Я. Амбросова, Г.Є. Мазнева. Ч. 3: Фінансово-кредитна система. - К.: ІАЕ, 2002. - 477 с.
12. Саблук П.Т. Стан і напрями розвитку аграрної реформи / П.Т. Саблук // Економіка АПК. – 2015. - № 2. – С. 10 – 17.
13. Стецюк П.А. Фінансові проблеми розвитку аграрного виробництва / П.А. Стецюк, О.Є. Гудзь // Економіка АПК. - 2012. - № 4. - С. 73 - 78.
14. Чупис А.В. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства: наукове-методичне видання / [А.В. Чупис, В.А. Борисова та ін]. – Суми: Довкілля, 2001. – 404 с.
15. Середні ціни реалізації сільськогосподарської продукції (щомісячна інформація) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Мазнев Г.Є., Дудник О.В. Планування фінансового забезпечення інноваційних агротехнологій в умовах різного фінансового стану підприємств

В статті обґрунтовано актуальність інноваційної діяльності сільськогосподарських товаровиробників, оцінено їх економічне значення в народному господарстві України. Розраховані складові виробничої собівартості при використанні традиційної, інтенсивної та інноваційної технологій вирощування сільськогосподарських культур, а також визначені найбільш економічно вигідні для виробництва, з точки зору рентабельності виробництва, сільськогосподарські культури. Проаналізовано фінансовий стан агроформувань і на цій основі визначено їх готовність застосовувати різні інноваційні технології вирощування сільськогосподарських культур.

Ключові слова: *фінансування, фінансовий стан, інновації, агротехнології.*

Мазнев Г.Є., Дудник Е.В. Планирование финансового обеспечения инновационных агротехнологий в условиях разного финансового состояния предприятий.

В статье обоснована актуальность инновационной деятельности сельскохозяйственных товаропроизводителей, оценено их экономическое значение в народном хозяйстве Украины. Рассчитаны составляющие производственной себестоимости при использовании традиционной, интенсивной и инновационной технологий выращивания сельскохозяйственных культур, а также определены наиболее экономически выгодные для производства, с точки зрения рентабельности производства, сельскохозяйственные культуры. Проанализировано финансовое состояние агроформирований и на этой основе определена их готовность применять различные инновационные технологии выращивания сельскохозяйственных культур.

Ключевые слова: *финансирование, финансовое состояние, инновации, агротехнологии.*

Maznev G.E., Dudnik E.V. Planning financial provision of innovative agricultural technologies in different financial state of enterprises.

In the article justified innovation activity of agricultural producers estimated their economic importance in the national economy of Ukraine. Calculated the components of the production cost when using traditional, intensive and innovative technologies of cultivation of agricultural crops, as well as identify the most economically advantageous for the production, from the point of view of profitability of production of agricultural crops. Analyzed the financial condition of agricultural enterprises and on this basis determined by their willingness to employ a variety of innovative technologies of cultivation of agricultural crops.

Keywords: *financing, financial condition, innovation, agriculture.*